

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 31 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanuskaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 14 d. paduotu **ieškovo T. Č.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas T. Č. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo T. Č. ieškinį atsakovei uždarojai akcinei bendrovei „Katarai“ dėl skolos priteisimo, trečiasis asmuo uždaroji akcinė bendrovė „NT Market“ atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Katarai“ priešieškinį ieškovui T. Č. dėl sutarties nutraukimo pripažinimo neteisėtu, trečiasis asmuo uždaroji akcinė bendrovė „NT Market“. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pagrindiniai ieškovo kasacinio skundo argumentai:

1. Nesilaikyta sutarčių aiškinimo taisyklių, kadangi sutarties 5.1. ir 7.2.1. p. aiškinti atsietai, neįvertinus jų tarpusavio ryšio (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.193 straipsnio 2 dalis), ignoruojant šalių susitarimą dėl galimybės nutraukti sutartį. 2021 m. gruodžio 30 d. terminas yra ne savaiminis sutarties pasibaigimo pagrindas, bet pardavėjo įsipareigojimas prieš pirkėją baigti visus būsto statybos ir įrengimo darbus bei veikiantis kaip viena iš prielaidų, kuriai esant ir suėjus papildomoms 90 dienų pirkėjas, kuris nepažeidžia savo ikisutartinių įsipareigojimų, įgyja teisę bet kada vienašališkai nutraukti sutartį;
2. Pažeista CK 6.193 straipsnio 5 dalis, kadangi neatsižvelgta, kad šalys susiderėjo, kad suėjus 2021 m. gruodžio 30 d. terminui pardavėjas galės 90 dienų vėluoti (pirkėjas – 10 dienų) iki galimybės vienašališkai nutraukti sutartį atsiradimo. Aiškinant 2021 m. gruodžio 30 d. datą, kaip tikrąją sutarties pasibaigimo dieną, prieštaraujama sutarties 5.1. p. tikslui ir esmei;
3. Pažeista CK 6.193 straipsnio 5 dalis, neatsižvelgta į šalių elgesį po sutarties sudarymo, teigiant, kad sutartis pasibaigė terminu, nenumatytu nei CK, nei sutartyje. Apeliacinės instancijos teismas nevertino byloje nustatytų aplinkybių apie šalių elgesį po sutarties sudarymo: el. susirašinėjimai rodo, kad abi šalys iki pat 2022 m. rugpjūčio 18 d. toliau siekė sudaryti pagrindinę sutartį, rodė iniciatyvą ir dėjo pastangas, kad pagrindinė sutartis būtų sudaryta, nerodydamos jokių ketinimų būti teisiškai atsietomis nuo sutarties ar ją iš esmės keisti;
4. Pažeistas sutarties laisvės principas (CK 6.156 straipsnis), nustatant, kad sutartis baigiasi konkrečiu terminu, nors šalys aiškiai sutarė, kad sutartis nesibaigia tol, kol viena iš šalių jos nenutrauks arba šalys jos neįvykdys. Esant Atsakovo ikisutartinių santykių pažeidimui nei CK nuostata dėl pagrindinės sutarties sudarymo termino, nei bendrasis „protingo“ termino laikotarpis netaikytinas, tačiau reikia vadovautis vienintele Sutarties 7.2.1. p. nuostata, kurioje numatyta pirkėjo teisė nutraukti sutartį, atsiradusi nuo 2022 m. kovo 30 d.;
5. Pažeistas CK 6.193 straipsnis, įvedant pirkėjo teisę nutraukti sutartį per sutartyje nenumatytą „protingą terminą“ ir niekaip jo neapibrėžiant bei nepagrindžiant, kodėl 26 dienos yra neprotingas terminas. Teismas iš esmės pakeitė sutarties 7.2.1. p. nuostatą ją aiškindamas ne pagal abiejų šalių tikrąją valią, nustatytą rašytiniu sutarimu – sutartimi, bet pagal savo naujai įvestą, bet nepaaiškintą, „protingo termino“ apibrėžimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį

atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti uždarajai akcinei bendrovei „Tarptautinės investicijos“ (j. a. k. 304929980) už ieškovą T. Č. (a. k. *(duomenys neskelbtini)*) sumokėtus 825 Eur (aštuonis šimtus dvidešimt penkis eurus) žyminio mokesčio, sumokėto „Swedbank“, AB 2023 m. rugpjūčio 11 d. mokėjimo nurodymu Nr. DU467.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė